

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

10 юли 1984 година*

По дело 72-83

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО от High Court, Ирландия в производството, висящо пред този съд между

Campus Oil Limited,

Estuary Fuel Limited,

McMullan Bros Limited,

Ola Teoranta,

PMPA Oil Company Limited,

Tedcastle McCormick & Company Limited

и

Министъра на промишлеността и енергетиката,

Ирландия,

The Attorney General,

Irish National Petroleum Corporation Limited

относно тълкуването на членове 30 и 36 от Договора за ЕИО по отношение на национална разпоредба за доставянето на петролни продукти,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Mackenzie Stuart, председател, г-н Т. Koopmans, г-н К. Bahlmann и г-н Y. Galmot, председатели на състав, г-н Р. Pescatore, г-н А. O'Keefe, г-н G. Bosco, г-н О. Due и г-н U. Everling, съдии,

генерален адвокат: Sir Gordon Slynn,

секретар: г-н Н. А. Rühl, главен администратор,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 9 декември 1982 г., постъпило в Съда на 28 април 1983 г., High Court на Ирландия (Върховен съд) е отправил до Съда за преюдициално запитване съгласно член 177 от Договора за ЕИО два въпроса относно тълкуването на членове 30,

* Език на производството: английски.

31 и 36 от Договора с цел да бъде в състояние да реши дали е съвместима с Договора ирландска разпоредба, която изисква вносителите на петролни продукти да се снабдяват с известен процент на цени, определени от съответния министър, от притежавано от държавата дружество, което управлява рафинерия на територията на Ирландия.

2. Тези въпроси са били повдигнати в рамките на дело, висящо между шест ирландски предприятия, които търгуват с петролни продукти изключително или главно в Ирландия, като те доставят около 14 % от бензина на ирландския пазар и малко по-голям процент от останалите петролни продукти, и държавата Ирландия и Irish National Petroleum Corporation (наричана по-нататък „INPC”). Чрез иска им по главното дело шестте предприятия-ищци искат High Court да обяви за несъвместима с разпоредбите от Договора за ЕИО „Fuels (control of supplies) Order” от 1982 г.

3. Била е приета от ирландския министър на промишлеността и енергетиката, като той е използвал правомощията си, дадени му по силата на „Fuels (control of supplies) Act” - ирландски закон относно контрола по доставките с горива - от 1971 г., изменен през 1982 г., с цел да осигури поддържането и осигуряването на доставките на горива. Спорната наредба задължава всяко лице, което внася някой от различните рафинирани петролни продукти, към които тя се прилага, да закупува известен процент от необходимите Ж петролни продукти от INPC на цена, определена от министъра въз основа на разходите на INPC.

4. Дружеството INPC, чиито дялов капитал е притежание на Ирландската държава и което има за цел да повишава сигурността на доставките на петрол за Ирландия, е придобило през 1982 г. капитала на Irish Refining Company LTD, собственик на единствената рафинерия в Ирландия, разположена в Whitegate, графство Cork. Капиталът на Irish Refining Company LTD, която е в състояние посредством производството на рафинерията в Whitegate да покрива около 35 % от нуждите на ирландския пазар на рафинирани петролни продукти, дотогава е принадлежал на четири големи петролни дружества, които доставят на по-голямата част от ирландския пазар рафинирани петролни продукти. Решението за закупуване посредством Irish Refining Company LTD на рафинерията в Whitegate е било взето след обявяването от страна на четирите големи международни петролни дружества на намерението им да я затворят.

5. Ирландското правителство е изтъкнало като довод за придобиването на Irish Refining Company LTD необходимостта от осигуряване, чрез поддържане в наличност на известен капацитет за рафиниране в Ирландия, на сигурността на доставките на петролни продукти на Ирландия, като се има предвид фактът, че след затварянето на тази рафинерия всички доставчици на рафинирани петролни продукти на ирландския пазара биха били принудени да получават доставки от чужбина; около 80 % от тези доставки идват от един и същ източник, а именно Обединеното кралство.

6. Предвиденото от спорната наредба задължение за закупуване от INPC, има за цел да осигури реализирането на продукцията на рафинерията в Whitegate. Процентът на задължението за закупуване за всеки тип петролни продукти е равен на процента на производството на рафинерията в Whitegate през определен период по отношение на общия размер на нуждите от този тип петролни продукти през същия период за всички лица, към които се прилага наредбата от 1982 г. Въпреки това задължението от този вид на всеки от вносителите се ограничава до 35 % от общите им нужди от петролни продукти и до 40 % от нуждите им от всеки тип от тези продукти.

7. Предприятията-ищци изтъкват в подкрепа на иска по главното дело, че спорната наредба противоречи на правото на Общността, по-специално, на предвидената в член 30 от Договора забрана за прилагане между държавите-членки на количествени ограничения върху вноса, както и на всяка мярка с равностоен ефект. Ирландското правителство и INPC оспорват, че става дума за мярка, свързана с тази забрана, и изтъкват, че при всички положения тя е оправдана съгласно член 36 от Договора от на основание обществена политика и обществена сигурност, тъй като наредбата цели да осигури работата на единствената ирландска рафинерия, необходима за доставянето в страната на петролни продукти.

8. В рамките на главното дело подробностите относно обстоятелствата и причините, довели до приемането на спорната наредба от ирландския министър на промишлеността и енергетиката, се оспорват от страните. High Court счита, че преди да извърши разследване на оспорваните факти, е необходимо да отправи запитване към Съда за обхвата на разпоредбите на Договора по отношение на свободното движение на стоки, като се има предвид режим, подобен на оспорвания в случая. Така че той отправя следните въпроси на Съда:

1. Членове 30 и 31 от Договора за ЕИО трябва ли да бъдат тълкувани в смисъл, че се прилагат към система като създадената от „Fuels (Control of Supplies) Order” от 1982 г., при положение че тази система изисква от вносителите в една от държавите-членки на Европейската икономическа общност, в случая Ирландия, да закупуват от държавна рафинерия до 35 % от нуждите си от нефтени масла?

2. В случай че отговорът на предходния въпрос е положителен, понятията „обществена политика” или „обществена сигурност” в член 36 от упоменатия по-горе Договор, трябва ли по отношение на система като създадената с наредбата от 1982 г. да бъдат тълкувани в смисъл че:

а) по силата на член 36 от Договора по отношение на система като описаната по-горе не се прилагат разпоредбите на членове 30 - 34 от Договора, или

б) по отношение на подобна система при някои обстоятелства тези разпоредби може да не се прилагат и, ако това е така, при какви обстоятелства?

9. Ирландското правителство и INPC считат, че отнасянето до Съда е прибързано, при положение че пред националния съд все още не са установени фактите по спора по главното дело. Произнасянето по поставените въпроси, по-специално, по първата част на втория въпрос би означавало ответниците по главното дело да се лишат окончателно от възможността да защитават своето становище пред националния съд и да представят всички свързани с него доводи, които се отнасят, по-специално, до причините, които оправдават спорната наредба.

10. Както Съдът няколкократно е твърдял (вж., по-специално, решението от 10.3.1981 г., *Irish Creamery Milk Suppliers Association*, съединени дела 36 и 71-80, *Recueil*, стр. 735), в рамките на тясно сътрудничество, въведено от разпоредбите от член 177 от Договора между националните правораздавателни органи и Съда, което се основава на разделението на функциите между тях, националният съд е този, който трябва да реши на кой етап от съдебното производство е необходимо да отправи преюдициален въпрос пред Съда, както и да направи преценка на фактите по делото и на доводите на страните, които единствено той познава отблизо с цел определяне на правната рамка, в

която трябва да бъде направено исканото тълкуване. Следователно изборът на момента, в който в настоящия случай е необходимо да постъпи иск на основание член 177, зависи от съображенията, свързани с ефективността и целесъобразността от процедурна гледна точка, като тяхната преценка не се извършва от Съда, а единствено от националния съд.

11. Като се има предвид, че националният съд е този, който въз основа на тълкувателните елементи, предоставени от Съда и които произтичат от правото на Общността, трябва да се произнесе по спора по главното дело, страните в рамките на това производство имат възможността да изложат всички свои доказателства, поспециално, свързаните с причините, които оправдават въвеждането на спорната наредба.

Относно първия въпрос, свързан с тълкуването на член 30 от Договора

12. С поставения от High Court първи въпрос се пита дали член 30 от Договора трябва да се тълкува в смисъл, че разпоредба от типа на спорната наредба представлява мярка, равностойна на количествено ограничение върху вноса.

13. Според ищците по главното дело и според Комисията не може да се оспорва, че такива мерки, които налагат закупуването на част от доставките във държавата-членка, имат ограничаващ ефект върху вноса по смисъла на член 30.

14. От своя страна ирландското правителство изтъква, че случаят не е такъв. От една страна въпросната мярка не ограничава по никакъв начин вноса, тъй като при всички положения общото количество на използвания в Ирландия суров или рафиниран петрол трябва да бъде внесен. От друга страна твърди, че е възможно член 30 да бъде тълкуван в смисъл, че съдържа неписана дерогация за продукти като петрола, които са от жизненоважно значение за страната.

15. В това отношение на първо място трябва да се припомни, че съгласно установената практика на Съда член 30 от Договора, като забранява всички мерки с ефект, равностоен на количествени ограничения върху вноса, обхваща всяка мярка, която би могла пряко или косвено, в момента или евентуално в бъдеще да възпрепятства вътрешната търговия на Общността.

16. Задължението на всички вносители да се снабдяват с определен продукт до определен процент от техните нужди от национален доставчик, ограничава в същото съотношение възможностите за внос на същия този продукт. Следователно то съдържа предпазващ ефект в полза на националното производство и в същата степен ощетява производителите от другите държави-членки, като това не зависи от това дали използваната във въпросното национално производство непреработена суровина трябва да бъде внесена.

17. Относно изтъкнатия от ирландското правителство довод за значението на петрола за живота в страната, е необходимо да се отбележи, че Договорът прилага принципа на свободно движение на всички стоки, като единствените изключения са изрично предвидени в Договора. Следователно не може да се счита, че дадена стока може да бъде изключена от прилагането на този основен принцип единствено, защото тя има изключително значение за живота или икономиката на държава-членка.

18. В този контекст гръцкото правителство се позовава на член 90, параграф 2 от Договора, като изтъква че рафинерията за петролни продукти е предприятие от общ икономически интерес и такава държавна рафинерия не би могла, без вземане на специални мерки за подпомагането ѝ, да се конкурира с големите петролни дружества.

19. В това отношение е необходимо да се отбележи, че първият параграф от член 90 постановява, че относно обществени предприятия и предприятията на които държавите-членки предоставят специални или изключителни права, държавите-членки не могат нито да приемат, нито да запазват в сила каквато и да е мярка, която противоречи на разпоредбите от Договора. Вторият параграф от този член има за цел да определи границите, в които, по-специално, предприятията, на които е възложено управлението на услугите от общ икономически интерес, се подчиняват на разпоредбите от Договора. Въпреки това този параграф не освобождава държавата-членка, която е възложила на дадено предприятие подобно управление, от забраната за вземане в полза на това предприятие и с цел предпазване на дейността му, на мерки, които в противоречие на член 30 от Договора възпрепятстват вноса от останалите държави-членки.

20. Следователно на поставения от High Court първи въпрос следва да се отговори, че член 30 от Договора за ЕИО трябва да бъде тълкуван в смисъл, че национална разпоредба, която предвижда задължението всички вносители да закупуват определен процент петролни продукти за своите нужди, от рафинерия, разположена на националната територия, представлява мярка с ефект, равностоен на количествено ограничение върху вноса.

Относно втория въпрос, свързан с тълкуването на член 36 от Договора

21. С втория въпрос се пита дали член 36 от Договора, по-специално, понятията, които фигурират в него „обществена политика” и „обществена сигурност” трябва да бъдат тълкувани в смисъл, че система като спорната в настоящия случай, създадена от държава-членка, която е напълно зависима от внос на петролни продукти, може да бъде изключена от забраната, установена в член 30 от Договора.

22. В това отношение ирландското правителство и INPC отбелязват, че държавите-членки са тези, които в рамките на член 36, по-специално, по отношение на понятието обществена сигурност трябва да определят интересите, които ще защитават, и мерките, които трябва да се предприемат за тази цел. Силната зависимост на Ирландия от вноса от други страни при доставките с петролни продукти за осигуряване на живота в страната правят необходимо поддържането на капацитет за рафиниране на територията на страната, който да позволи на националните власти са сключват дългосрочни договори със страни-производителки на суров петрол. Тъй като спорната система е била единственият начин за осигуряване реализирането на пазара на продуктите на рафинерията в Whitegate, следователно като временна мярка и в очакване на намирането на друго решение за осигуряване на работата на рафинерията в Whitegate, това би могло да бъде оправдано от съображения, свързани с обществената сигурност.

23. Според правителството на Обединеното кралство понятието обществена сигурност от член 36 от Договора обхваща основните интереси на държавата, като поддържането на основни обществени услуги или сигурното и ефективно функциониране на живота в държавата. Не може да се прави позоваване на предвидените в този член изключения, ако въпросните мерки имат предимно икономически цели. Тези мерки не трябва да надхвърлят необходимото за постигане на тези целта, защитавана от член 36.

24. Ищците по главното дело подчертават, че проблемът не е дали е необходимо поддържането на капацитет за рафиниране в Ирландия, а дали съществуването на системата, избрана, за да се позволи на тази рафинерия да работи, може да бъде оправдано съгласно разпоредбите на член 36. Истинският довод на спорната разпоредба е да се избегне рафинерията да работи на загуба. Следователно става въпрос за мярка предимно с икономически характер, която не може да бъде обхваната от понятията обществена сигурност или обществена политика.

25. Комисията счита, че въвеждането на национална разпоредба от типа на спорната наредба не може да бъде оправдано по силата на член 36, тъй като Общността съгласно отговорността, която има в това отношение, е приела необходимите разпоредби, за да осигури доставките на петролни продукти в случай на криза. Освен това ирландското правителство чрез спорната система е преследвало икономически интерес, който не може да бъде взет под внимание в рамките на член 36. Във всеки случай спорната наредба е неправилна и неефективна по отношение на осигуряване на доставки на ирландския пазар, и оказва прекомерно влияние, тъй като налага на вносителите задължение за закупуване на цени, фиксирани от съответния министър.

26. Като се имат предвид тези доводи, е необходимо да се прецени:

- на първо място дали разпоредба от типа на спорната наредба е оправдана по отношение на разпоредбите на Общността в тази област,
- на второ място дали като се има предвид обхватът на изключенията, свързани с обществената политика и обществената сигурност, член 36 може да обхваща разпоредба от типа на спорната,
- на трето място дали спорната система е в състояние да позволи постигането на целта за осигуряване на доставки с петролни продукти, и дали спазва принципа на пропорционалност.

Относно правомерността на оспорваните мерки по отношение на разпоредбите на Общността в тази област

27. Трябва да се отбележи, че прибегването до член 36 от Договора не е оправдано, при положение че дадена разпоредба на Общността предвижда мерки, необходими за гарантиране на защитата на интересите, изброени в този член. Следователно националните мерки, като предвидените в спорната наредба, могат да бъдат оправдани единствено, ако доставките на петролни продукти на заинтересованата държава-членка не е достатъчно осигурено от мерки, взети за тази цел от институциите на Общността.

28. В действителност за справяне в случаи на трудности при доставките на суров петрол и петролни продукти са приети предпазни мерки на ниво Общност. Директиви 68/414 на Съвета от 20 декември 1968 г. (ОВ L 308, стр. 14) и 73/238 от 24 юли 1973 г. (ОВ L 228, стр. 1) задължават държавите-членки да поддържат минимално ниво на запаси и установяват известна съгласуваност на националните разпоредби, приети с цел добиване на тези запаси, налагане на определени ограничения на потреблението и регулирането на цените. Решение 77/706 от 7 ноември 1977 г. (ОВ L 292, стр. 9) предвижда определянето като цел на Общността на намаляването на потреблението в случай на трудности с доставянето и разпределянето между държавите-членки на количествата, които са спестени. И на последно място Решение 77/186 на Съвета от 14

февруари 1977 г. (ОВ L 61, стр. 23) въвежда система за разрешителни за износ, които се предоставят автоматично, за да се позволи контролът върху вътрешната търговия на Общността.

29. Освен това съществуват мерки, взети в рамките на Международната агенция по енергетика, създадена в рамките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, в която членуват по-голямата част от държавите-членки, и в работите на която Общността, представлявана от Комисията, взема участие със статут на наблюдател. Тези мерки имат за цел установяването на солидарност между страните, които участват в случай на недостиг на петрол извън обхвата на Общността.

30. Макар и тези предпазни мерки относно случаите на недостиг на петролни продукти да намаляват риска за държавите-членки да останат без необходимите средства, въпреки това съществува реална опасност в случай на криза. Съгласно член 3 от упоменатото по-горе Решение 77/186 на Съвета, Комисията като предпазна мярка може да разреши на една държава-членка при определени условия да преустанови временно издаването на разрешителните за износ. Това разрешение може да бъде обвързано единствено с условието традиционната търговия да бъде поддържана „доколкото е възможно“. Съветът чрез квалифицирано мнозинство може да отмени това разрешение, без изрично да се позове на традиционната търговия. Съгласно член 4 държава-членка в случай на внезапна криза и при определени условия може да преустанови издаването на разрешителни за износ за период от 10 дни. В този случай Съветът чрез гласуване с квалифицирано мнозинство може да приеме необходимите мерки.

31. От упоменатото по-горе става ясно, че съществуващата разпоредба на Общността дава доставки с петролни продукти на държава-членка, която зависи напълно или почти изцяло от доставките от други страни, определени гаранции, че доставките от останалите държави-членки ще бъдат поддържани в случай на сериозен недостиг, като това ще става в същото съотношение като снабдяването на пазара на държавата-доставчик. Въпреки това заинтересованата държава-членка няма безусловна гаранция, че доставките при всички обстоятелства ще бъдат поддържани поне на минималното ниво на нейните нужди. При тези условия не е възможно, дори при наличието на съответната разпоредба на Общността в тази област, да се изключи прибягването до член 36 от страна на държава-членка с цел да се оправдаят необходимите допълнителни мерки в национално ниво.

Относно обхвата на изключенията от обществена политика и обществена сигурност

32. Както Съдът няколкократно е констатирал (вж. Решение от 12.7.1979 г., Комисията срещу Германия, 153/78, Recueil, стр. 2555, и посочените в него решения), член 36 от Договора няма за цел да запазва в някои области изключителни правомощия на държавите-членки, а единствено приема, че националните законодателства могат да предвиждат изключение от принципа на свободното движение на стоките, доколкото това е и остава оправдано от постигането на целите, изложени в този член.

33. Следователно предвид тези твърдения е необходимо да се извърши преценка дали специално упоменатото от ирландското правителство понятие обществена сигурност, което единствено има отношение към настоящия случай, като се изключи понятието обществена политика, обхваща причини от типа на посочените в повдигнатия пред националния съд въпрос.

34. В това отношение трябва да се отбележи, че петролните продукти чрез изключителното си значение като енергоизточник в съвременната икономика, са от основно значение за съществуването на страната, при положение че от тях зависи функционирането не само на нейната икономика, но най-вече на нейните институции и основни обществени услуги, и дори оцеляването на населението Ж. Прекъсване на доставките на петролни продукти, рисковете, които произтичат за съществуването на страната, могат да засегнат сериозно нейната обществена сигурност, която член 36 има за цел да защити.

35. Както Съдът много пъти е твърдял, за последен път в решението си от 9 юни 1982 г. (Комисията срещу Италия, 95/81, Recueil, стр. 2187), в действителност член 36 цели защитата на интереси от неикономически характер. В действителност на една държава-членка не може да бъде разрешено да не спазва предвидените от Договора мерки под претекст, че има икономически трудности, предизвикани от премахването на пречките пред търговията в рамките на Общността. Въпреки това като се има предвид обхвата на последиците, които може да има прекъсване на доставките с петролни продукти за съществуването на една страна, може да се приеме, че целта на осигуряване във всеки един момент на минимални доставки с петролни продукти надхвърля съображенията с чисто икономически характер, и следователно може да представлява цел, обхваната от понятието обществена сигурност.

36. Следва да се добави, че за целите на член 36 е необходимо въвеждането на въпросната разпоредба да бъде обосновано от обективни обстоятелства, които отговарят на изискванията на обществената сигурност. След като бъде установено това основание, фактът, че нормативната уредба е в състояние да позволи постигането наред с целите, които произтичат от обществената сигурност, на други евентуално преследвани от държавата-членка цели от икономически характер, не изключва прилагането на член 36.

Относно възможностите на мерките да осигурят доставки и относно принципа на пропорционалност

37. Както Съдът вече е заявявал (вж. Решения от 12.10.1978 г., Eggers, 12/78, Recueil, стр. 1935, и от 22.3.1983 г., Комисията срещу Франция, 42/82, Recueil, стр. 1013), като изключение от основен принцип на Договора, член 36 трябва да бъде тълкуван по начин, при който неговите последици да не надвишават необходимото за защитата на интересите, които той цели да гарантира, и мерките, взети съгласно този член, не трябва да създават пречки пред вноса, които да не съответстват на тези цели. Следователно мерките, взети на основание член 36, могат да бъдат обосновани само, ако отговарят на интереса, който се защитава от този член, и ако не нанасят щета повече от необходимото на вътрешната търговия на Общността.

38. Във връзка с това ищите по главното дело и Комисията поставят под съмнение на първо място факта, че съоръженията на една рафинерия могат да позволят осигуряване на доставките с петролни продукти в случай на криза, като се има предвид, че такава криза предизвиква най-вече недостиг на суров петрол, така че рафинерията не би могла да функционира при тези обстоятелства.

39. Вярно е, че при настоящото положение на световния петролен пазар кризата се проявява на първо място чрез прекъсване или силно намаляване на доставките на суров петрол. Въпреки това е необходимо да се отбележи, че съществуването на нейна територия на капацитет за рафиниране позволява на засегнатата държава да сключва

дългосрочни договори със страните-производителки за доставка на суров петрол на рафинерията си, които предоставят по-добра гаранция за доставки в случай на криза. Рискът, на който тя се излага, по този начин е по-малък от риска, поеман от държава, която не разполага с никакъв собствен капацитет за рафиниране, и която няма друга възможност освен да покрива нуждите си чрез покупки на свободния пазар.

40. От друга страна трябва да се отбележи, че съществуването на национална рафинерия представлява гаранция срещу допълнителния риск от прекъсване на доставките на рафинирани продукти, на който се излага всяка държава, която не разполага с какъвто и да е собствен капацитет за рафиниране. В действителност в такъв случай тя би била зависима от големите дружества, които контролират рафинериите в други страни, и от търговската им политика.

41. Следователно трябва да се заключи, че като намалява тези два вида рискове, наличието на рафинерия на националната територия може да спомогне ефективно за подобряване сигурността на доставките с петролни продукти на държава-членка, която не разполага със собствени ресурси от суров петрол.

42. Въпреки това ищите по главното дело и Комисията считат, че дори и ако се предположи, че може да бъде оправдано поддържането в експлоатация на рафинерия, тъй като това отговаря на интересите на обществената сигурност, въпреки това за постигането на тази цел не е необходимо и във всеки случай не съответства спрямо нея да се налага на вносителите задължението за доставка на петролни продукти от същата рафинерия до удовлетворяване на определен процент от техните нужди, като това се извършва на цена, определена от съответния министър.

43. От своя страна ирландското правителство поддържа становището, че задължението за закупуване е единственият възможен начин за поддържане на дейността на рафинерията в Whitegate. То изисква известна степен на използване на капацитета на съоръженията, като се има предвид, че големите международни петролни дружества, от доставките на които ирландският пазар през 1981 г. е зависел до 80 %, са заявили окончателно, че в никакъв случай не са склонни да закупуват петролни продукти от рафинерията в Whitegate, тъй като предпочитат да реализират продукцията на своите собствени рафинерии, които се намират в Обединеното кралство. Определянето на продажната цена от министъра въз основа на разходите на рафинерията е било необходимо, за да се избегнат финансовите загуби.

44. В това отношение следва да се подчертае, че дадена държава-членка би могла да прибегне до член 36, за да оправдае мярка, която е равностойна на количествено ограничение върху вноса, само ако не съществува никаква друга мярка, по-малко ограничаваща от гледна точка на свободното движение на стоки, която да е в състояние да постигне същата цел.

45. Следователно в настоящия случай трябва да се прецени дали задължението на вносителите да закупуват петролни продукти на цени, определени въз основа на разходите на въпросната рафинерия, е необходимо макар и временно за гарантиране реализирането на продукцията на рафинерията на ниво, която позволява осигуряването в интерес на обществената сигурност на минимални доставки към засегнатата държава с петролни продукти в случай на криза с доставките.

46. Такъв би могъл да бъде случаят, ако дистрибуторите, които държат по-голямата част от засегнатия пазар, откажат, както изтъква ирландското правителство, да се

снабдяват от въпросната рафинерия. Така че въз основа на предположението, че рафинерията прилага цени, които са конкурентни на въпросния пазар, е необходимо да се прецени дали би било възможно свободното реализиране на продукцията на рафинерията. Макар и да не е възможно чрез промишлени и търговски мерки да се избегнат финансовите загуби, които могат да бъдат причинени от прилагането на такива цени, тези загуби би трябвало да бъдат поети от засегнатата държава-членка, при условие че се прилагат членове 92 и 93 от Договора.

47. Също така относно количествата петролните продукти, които при необходимост могат да бъдат обхванати от система, която въвежда задължение за закупуване, трябва да се отбележи, че те в никакъв случай не трябва да надвишават границите на минималното снабдяване на засегнатата държава, без което нейната обществена сигурност, както е уточнено по-горе, по-специално, функционирането на нейните основни обществени услуги и оцеляването на населението Ж биха били нарушени.

48. Освен това количествата петролни продукти, чието реализиране може да бъде осигурено чрез такава система, не трябва да надвишават количествата, необходими от една страна по технически причини от производствена гледна точка, за да се позволи работата на производствения капацитет на рафинерията на ниво, което позволява производствените съоръжения да бъдат на разположение в случай на криза, и от друга страна, за да се позволи непрекъснатото преработване на суровия петрол, предвиден в дългосрочните договори, които засегнатата държава-членка е сключила, за да осигури редовни доставки.

49. Следователно процентът на общите нужди на вносителите на петролни продукти, който може да бъде обвързан със задължение за закупуване, не трябва да надвишава процента на уточнените по-горе количества по отношение на настоящото общо потребление на петролни продукти от засегнатата държава-членка.

50. Националният съд е този, който следва да прецени дали системата, въведена със спорната наредба, спазва тези граници.

51. Отговорът на втория въпрос следва да бъде, че държава-членка, чиито доставки на петролни продукти зависят изцяло или почти изцяло от внос, може да се позове на причини, свързани с обществена сигурност по смисъла на член 36 от Договора, за да наложи на вносителите задължението да покриват известен процент от нуждите си от рафинерия, разположена на нейна територия, посредством покупки на цени, фиксирани от съответния министър въз основа на разходите, направени при функциониране на тази рафинерия, ако производството на въпросната рафинерия не може да бъде осъществено свободно на конкурентни цени на съответния пазар. Количествата петролни продукти, обхванати от такава система, не трябва да надвишават нито границите на минимални доставки, без които обществената сигурност на съответната държава би била засегната, нито нивото на производство, необходимо, за да се поддържа наличния капацитет на съоръженията на рафинерията в случай на криза и за да се позволи непрекъснатата преработка на петрола, за чиито доставки съответната държава е сключила дългосрочни договори.

По съдебните разноски

52. Разноските, направени от гръцкото правителство и правителството на Обединеното кралство, както и от Комисията на Европейските общности за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че

за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от High Court на Ирландия с Определение от 9 декември 1982 г., реши:

1. Член 30 от Договора за ЕИО трябва да бъде тълкуван в смисъл, че национална разпоредба, която предвижда задължението всички вносители да закупват определен процент петролни продукти за своите нужди, от рафинерия, разположена на националната територия, представлява мярка с ефект, равностоен на количествено ограничение върху вноса.

2. Държава-членка, чиито доставки на петролни продукти зависят изцяло или почти изцяло от внос, може да се позове на основание обществената сигурност по смисъла на член 36 от Договора, за да наложи на вносителите задължението да обхващат известен процент от нуждите си чрез покупка от рафинерия, разположена на нейна територия на цени, фиксирани от съответния министър въз основа на разходите, направени при работата на тази рафинерия, ако производството на рафинерията не може да бъде свободно продавано на конкурентни цени на въпросния пазар. Количествата петролни продукти, обхваната от такава система, не трябва да надвишават минималните изисквания за доставки, без които обществената сигурност на засегнатата държава би била засегната или нивото на производство, необходимо за поддържане на наличния капацитет на съоръженията на рафинерията в случай на криза и за да се позволи непрекъснатата преработка на суровия петрол, за чиято доставка държавата е сключила дългосрочни договори.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 10 юли 1984 година.

Подписи